

**ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ГАДЯЦЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ АГРАРНЕ УЧИЛИЩЕ»**

Облік розрахунків з дебіторами

**Підготувала:
учениця групи №204
Шепель Анна**

Гадяч 2019

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

Реалізуючи товари, роботи, послуги підприємство, як правило, не отримує оплату одразу, тобто відбувається кредитування покупця. Таким чином, протягом періоду від моменту відвантаження продукції до моменту надходження платежу засоби підприємства знаходяться у вигляді дебіторської заборгованості.

В умовах ринкової економіки форми розрахунків з дебіторами набувають нової сутності: підприємство має право саме вибирати найефективніші та найкращі форми розрахунків.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- Інструкція «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу та зобов'язань»
- Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті»

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Облік розрахунків з дебіторами регламентується П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».

Дебіторська заборгованість включає всі вимоги підприємства до інших юридичних і фізичних осіб щодо грошей, товарів чи послуг. У більшості випадків можна визначити два головних види дебіторської заборгованості: товарну і нетоварну (неопераційну).

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Сумнівний борг – це поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником.

Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості – це сума поточної дебіторської заборгованості за товари, послуги, роботи, за мінусом резерву сумнівних боргів.

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ

Для обліку товарної дебіторської заборгованості використовується рахунок 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

Покупці – це фізичні або юридичні особи, які купують товари (роботи, послуги).

Замовники – це учасники договору, на підставі замовлення яких виготовляється конкретна продукція, надаються послуги, виконуються роботи іншим учасником договору.

Облік розрахунків з різними дебіторами

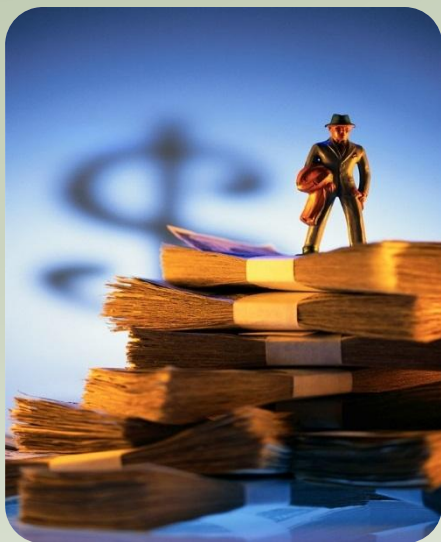
У фінансовій діяльності підприємства значне місце займають розрахунки з працівниками підприємства за розрахунками з батьками дітей, що перебувають на утриманні в дитячих установах.

Здійснюються інші розрахунки, наприклад, оренда приміщень, автомобілів, землі, розрахунки з квартиронаймачами (якщо вини залишилися на балансі господарства) та за комунальні послуги.

Для обліку названих розрахунків планом рахунків передбачено субрахунок 377 «Розрахунки з іншими дебіторами».

На субрахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» обліковуються розрахунки з іншими організаціями і особами по пред'явлених до оплати виконавчих документах суддів, наказів і розпорядження органів арбітражу.

Пор. №	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Нарахована плата за квартиру і комунальні послуги	377	719
2	Нарахована плата за утримання дітей у дитячих дошкільних установах	377	719
3	Утримання із заробітної плати працівників заборгованість з утримання дітей у дитячих дошкільних установах, квартплати і за комунальні послуги	661	377
4	Списана прострочена дебіторська заборгованість	944	377
5	Надходження готівки від батьків за утримання дітей у дошкільних закладах	301	377
6	Надходження коштів від різних організацій матеріальних цінностей, продукції, молодняку тварин	311	377
7	Надходження від різних організацій, матеріальних цінностей, продукції, молодняку тварин	20,21,22,26	685

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дт	Кт
1	2	3	4
1.	Видано аванси постачальникам та підрядникам: - готівкою з каси	371	301
	- перераховано з поточного рахунка в національній валюті	371	311
	- перераховано з поточного рахунка в іноземній валюті	371	312
	- оплачено з акредитиву, чеками з розрахункових чекових книжок	371	313
	- підзвітними особами	371	372
	За розрахунків кредитів банку (короткострокових, середньострокових, довгострокових)	371	501,601
2.	Повернення постачальниками та підрядчиками невикористані суми авансів зараховані: - в касу	301	371
	- на поточний рахунок у національній валюті	311	371
	- на поточний рахунок в іноземній валюті	312	371

Облік розрахунків з підзвітними особами

Бухгалтерський облік розрахунків з підзвітними особами ведеться на рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами» субрахунку 372 «Розрахунки з підзвітними особами».

За дебетом рахунка 37 субрахунку 372 «Розрахунки з підзвітними особами» відображаються суми, видані (перераховані) під звіт. За дебетом рахунка 37 субрахунку 372 «Розрахунки з підзвітними особами» відображаються суми, видані (перераховані) під звіт.

Облік розрахунків з відшкодування матеріального збитку

Матеріальний збиток підприємству може бути заподіяний як шляхом умисного розкрадання товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, цінних паперів, так і в наслідок недбалого ставлення відповідальних працівників до вимог дотримання правил зберігання сировини, матеріалів, продуктів.

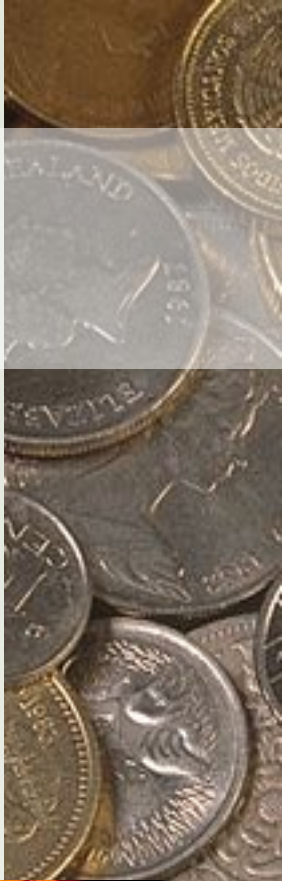
Розмір збитків визначається за балансовою вартістю цих цінностей (з вирахування амортизаційних відрахувань), але не нижче 50 відсотків від балансової вартості.

Облік резерву сумнівних боргів

Сумнівний борг – це дебіторська заборгованість, щодо якої існує імовірність її неповернення боржником. Безнадійна дебіторська заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув термін позовної діяльності.

Для обліку резерву сумнівних боргів призначено контрактний регулюючий рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів».

Висновок

Дебіторська заборгованість має значну питому вагу в складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. Взагалі питання дебіторської заборгованості є дуже важливими і актуальним для функціонування будь-якого підприємства, особливо в сучасних українських умовах ведення бізнесу.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

- Закон України від 16.07.99 р. № 996-XP/ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».
- Бутинець Т.А. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. для студ. вузів/ Т.А. Бутинець, Л.В. Чижевська, С.Л.Береза. – Житомир :2000. – 672с.
- П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»

